

Een nieuw gevoel

Colofon

ISBN: 978 90 8954 759 0

1e druk 2015

© 2015, Jikkie Bloem

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Een nieuw gevoel

Jikkie Bloem

Een nieuw gevoel

*Zomaar ineens staat je wereld op zijn kop.
Verdwenen is je gevoel van vrede en geluk.
De moed is weg, je geest geeft het op.
Alles wat van waarde is, lijkt stuk.*

*Maar zonder dat je het beseft,
is er Iemand aan het regisseren.
Hij treft voorbereidingen voor een nieuwe set,
en het tij zal weer keren.*

*Gaandeweg ontdek je dat het leven nog steeds zin heeft.
Ook al leek op een eerder moment alles nog verloren.
Je ziet dat het leven weer kleur geeft.
Een nieuw gevoel is geboren.*

Jikkie Bloem

EEN

Op de salontafel staat een bord met macaroniresten van de vorige avond en een lege fles wijn. Ergens daartussen liggen de brieven en kaarten van de afgelopen vier jaar, die hij met liefde aan haar heeft geschreven. Eentje is besmeurd met een lik ketchup. In de kamer hangt een muffe, bedompte, rokerige geur. De asbak puilt uit met mondstukjes van Marlboro. De andere eindjes zijn volledig in rook opgegaan. In de keuken is de aanblik al niet veel beter. Haar hele uitzet ligt bezaaid over het aanrecht. Er lijkt wel geen enkel schoon glas, noch bord te vinden in dit huis. Een vaas met een verdord bosje bloemen is schijnbaar op de grond gevallen. Er ligt een kleine plas op het lichtgrijze laminaat van het restje water dat eruit is gelopen. Er hangt een doorweekt kaartje tussen, waar nog net op te lezen staat: *Kop op, het komt a...* De rest van de inkt is uitgelopen. Op de zwarte stoffen driezitsbank ligt ze te slapen, de bewoonster van deze stal. Haar donkerrode lange haren liggen verward over haar gezicht. Haar mascara zit niet alleen meer op haar wimpers, maar rondom haar beide ogen en hier en daar zit een veeg op haar wang. Haar ogen zijn gesloten. Ze heeft te veel gedronken gisteravond en ligt nu nog in een diepe slaap. Naast haar op de grond staat nóg een fles wijn, waarvan de bodem bijna in zicht is.

Laura was gister helemaal met zichzelf aan geweest. Ze had de brieven van Michael gelezen, om maar iets te vinden. Antwoorden die ze misschien nooit zal krijgen. Misschien zocht ze ook wel een soort troost, een bevestiging of hij wel echt van haar heeft gehouden. Ze wist zelf ook niet helemaal waarom ze ze nou wilde lezen.

Het is nu dik vier maanden geleden dat hij bij haar weging, maar het voelt allemaal alsof het gister is gebeurd. Die hele periode heeft ze in een soort roes geleefd. Lijfelijk is ze overal aanwezig, maar haar geest is heel, heel ver weg. Ze gaat trouw naar haar werk, wat iedere morgen weer een vreselijke opgave is. Soms is ze verbaasd over zichzelf dat ze het weer heeft volbracht. Ze kan haar hoofd redelijk bij het werk houden, maar als ze eenmaal thuis is, is ze kapot. Haar lichaam en hoofd voelen zwaar aan. Het eerste wat ze doet, is op de bank gaan liggen. En bijna elke keer volgt een golf van tranen. Het is zwaar om de schijn op te houden. Want dat doet ze. Ze lijkt vrolijk en sterk, voor haar collega's en de rest van de buitenwereld, maar is dat juist niet, integendeel! Haar hart huilt alle dagen, ze voelt zich leeg, koud, moe en eenzaam. Ze voelt zich zo zwak, alsof ze het elk moment kan begeven. Maar op de een of andere manier blijft ze overeind. Ach, denkt ze, de mensen zitten toch ook niet altijd op je geklaag te wachten. Ze krijgen er al gauw genoeg van. Dus waarom zou ze er een ander mee lastigvallen. Het lijkt toch alsof weinig mensen haar begrijpen.

Hoe vaak zegt ze niet tegen zichzelf: "Treur er nou niet zo om. Hij is het niet waard. Hij heeft je genoeg geflikt. Het is gewoon een klootzak!" Maar zo werkt het niet. "Ze snappen er allemaal niks van. Ja, hij is een klootzak, om wat hij gedaan heeft, maar ik heb wel van deze klootzak gehouden. Sterker nog, ik doe dat nog steeds. Mensen lijken niet te snappen dat dat mogelijk is. Natuurlijk ben ik boos en gekwetst. Maar dat maakt nog niet dat de liefde die ik voor hem voelde ook over is. Was het maar waar! Dan was alles veel gemakkelijker." Een golf van emoties overspoelt haar regelmatig. Ze kan tegelijk kwaad zijn, maar hem ook heel

erg missen. Ze kan tegelijk bijna haten, en toch zoveel van hem houden. Ze heeft het er erg moeilijk mee. Maar ze staat nog overeind! Hoewel, na gisteravond? Ze heeft een flinke inzinking gehad.

Laura heeft haar vriendin Mirjam nog gebeld, midden in de nacht. Maar die hoorde de telefoon niet of nam in ieder geval niet op. Ze durfde haar moeder niet te bellen, want die wilde ze absoluut niet tot last zijn. Die zou zich veel te veel zorgen maken.

Ze was de hele week al zo onrustig en gespannen geweest. Ze was overspoeld met gedachten aan Michael. Het leek wel of ze erdoor geobsedeerd was. Haar handen trilden en ze had iedere dag vreselijke hoofdpijn. Ze stond op knappen. Wat een afschuwelijk gevoel. Ze wist niet waar ze het zoeken moest, ze wilde dat ze 's ochtends niet meer wakker werd en voor altijd bleef slapen. Als ze naar haar werk reed, wilde ze door het rode licht fietsen zodat iemand haar aanreed. Ze wilde overal waar ze was wel ter plekke sterven.

Uit pure wanhoop praatte ze gister hardop tegen zichzelf. Het was bijna alsof het iemand anders was die sprak. "Kom ik hier ooit nog uit? Ik wil niet meer, ik kán niet meer verder ... *Hoe* moet ik verder?" Ze schreeuwde en hilde: "Waarom? Waarom heeft hij me dit aangedaan? Was ik niet lief genoeg, niet goed genoeg? Wat heb ik toch verkeerd gedaan? Wat was er dan mis met mij? Vond hij me misschien niet mooi meer?"

Ze was tijdens het samenwonen wel flink aangekomen. Ze was nu met haar 64 kilo bijna weer op haar oude gewicht. Maar ze woog op een gegeven moment 74 kilo, 12 kilo zwaarder dan eerst. Misschien had hij haar daardoor min-

der aantrekkelijk gevonden? Al had hij dat nooit direct tegen haar gezegd of er überhaupt ook maar iets van laten merken. Ze twijfelde aan alles in haar zoektocht naar antwoorden.

“Ik hield zoveel van je, Michael, zo ontzettend veel. Ik wilde je zo graag gelukkig maken. Ik wilde zo graag met je verder in het leven, lieve, lieve Michael. Ik wilde zo graag oud met je worden. Dat wilde jij toch ook? Je was toch zo gek op me? Tenminste, dat zei je altijd! Maar ik weet nu niet meer wat wel en niet waar is of was.” Haar adem stokte, ze verslikte zich bijna in haar eigen tranen. Haar hele gezicht was nat.

“Wie ben je, Michael? Jij bent niet wie ik dacht dat je was! Nee, je bent gewoon heel iemand anders. Ik ken je niet meer. Ben je dit nou echt, en was al dat andere nep? Heb je dan nooit echt van me gehouden?” Ze hilde als een klein kind. Ze schrok van zichzelf maar kon het niet meer tegenhouden. Ze weet niet hoelang ze heeft geschreeuwd en gehuild, een halfuur, een uur, misschien ook wel de halve nacht!

Haar hoofd voelde zwaar toen ze eindelijk was gestopt met huilen. Haar ogen waren roodomrand en opgezet. Overal zaten zwarte strepen van haar mascara. Ze was zo ontzettend moe! Na nog bijna een halve fles wijn te hebben opgedronken, wist ze niet anders te doen dan haar ogen te sluiten. Haar hoofd bonkte. Haar neus zat dicht, door alle tranen. Met haar mond open viel ze eindelijk in een diepe slaap. Zelfs deze dramatische, eenzame avond had ze weer overleefd. Er moest wel iets gebeuren, want dit kon zo niet doorgaan! Maar ze had de kracht niet. Waar moest ze die zoeken? Ze wilde het liefst alles opgeven, maar dat kon toch niet? Er werden dingen van haar verwacht. Die vrolijke Laura, die zou het allemaal wel redden. Ze sloeg zich er immers zo goed doorheen? Maar de werkelijkheid was anders.

Het leek allemaal maar zo. In werkelijkheid voerde ze een eenzame, zware strijd. En nu ... nu was ze op!

Ze kon nu zelfs niet meer haar masker opzetten. Of toch wel?

Haar mond is kurkdroog. Ze heeft een ontzettende dorst. Langzaam opent ze haar ogen, die bijna niet open willen, zo zijn ze opgezet. Het duurt even voor ze aan het licht in de kamer gewend is en ze komt langzaam overeind. Ze legt haar handen op haar slapen en er ontglippen vage geluiden uit haar mond: "Oohwaah." Ze loopt naar de koelkast en zoekt naar iets te drinken. Aangezien er geen fatsoenlijke schone glazen in de buurt zijn, zet ze de fles aan haar mond en neemt gulzig een paar slokken cola.

Haar maag knort en ze zoekt naar iets eetbaars. Ze snijdt een paar plakken cake en verslindt deze. Vanuit de turkoois gekleurde keuken met witte kastjes stapt ze de huiskamer in. Deze is ingericht met Mexicaans grenen meubels met antiek-look en voorzien van traditioneel beslag. Ze kijkt om zich heen, naar wat voor bende het in haar huis is.

"Nou, daar wordt men ook niet vrolijker van", mompelt ze in zichzelf. Ze laat zich met een zucht vallen in de zwartleren fauteuil die naast de vierkante salontafel staat, om even later haar brakke lichaam met de lengte van 1 meter 70 weer moeizaam op te richten. Ze verlaat de paars en zachtroze gekleurde huiskamer en opent de deur van het slaapvertrek, dat naast de huiskamer gelegen is. Via de enige slaapkamer bereikt ze de toegang tot de badkamer en ze loopt richting de spiegel die boven de wastafel hangt. Ze schrikt van haar evenbeeld. "Tjonge jonge, wat zie je er toch fijn uit vandaag, Laura. Wauw!"

Ze maakt haar zwartomrande ogen eerst schoon en draait

daarna de kraan open in de douchecabine. Ze ontdoet zich van haar kleren en neemt een lange warme douche. Bijna drie kwartier later stapt ze onder de sproeier vandaan. Ze voelt zich al een stuk beter dan zonet, hoewel haar hoofdpijn nog steeds zeer aanwezig is. Ze zoekt naar aspirines in het medicijnkastje. Als ze het doosje wil pakken, valt er een potje op de grond. Het zijn Michaels hooikoortspillen. Ze raapt het op en gaat op de rand van het bed zitten, meteen weer ver weg, diep in gedachten verzonken.

Het was een mooie zomerdag, zo'n twee jaar geleden. Ze waren samen een weekend naar het eiland Texel. Samen op een gehuurde tandem, waren ze op weg om een mooi plekje uit te zoeken voor een picknick. Ergens op een stil plekje in de duinen hielden ze stil. Ze namen de fiets een eind mee, de duinen in, want officieel mocht je daar niet komen. Ze deden het toch stiekem. Zo was de kans tenminste klein om andere mensen tegen het lijf te lopen.

Hand in hand liepen ze verder de duinen in en ze vonden een mooi plekje om hun picknickaccessoires uit te stallen. Het was zo romantisch geweest, alleen het feit dat Michael plotseling zo'n last van z'n ogen kreeg en de hele tijd moest proesten, was minder romantisch. Ze hadden er toen wel om moeten lachen. Sindsdien ging hij met lente- en zomerweer nooit meer op stap zonder zijn potje pilletjes. Ze hadden samen heerlijk de liefde bedreven, maar schoten onderwijl telkens in de lach, omdat hij begon te tranen en te snuiven tot en met. Ze had er een grapje van gemaakt en gezegd: "Och lieverd, vind je het zo fijn dat je er helemaal emotioneel van wordt?" Ze lachte.

"Ja", zei hij. "Het is zó fantastisch dat ik niet anders kan dan in tranen uitbarsten, wauw!" Daarna snoof hij 'ns even flink.

Ze schoten beiden weer in de lach.

“Oh, schat, wat doe je toch met me?”, zei hij, waarna weer een traan over z’n wang biggelde. “Haaatsjoe!”

Het is een van de kleine dingen waar ze tegenaan loopt en die weer herinneringen naar boven brengt.

Met het potje in haar hand gaat ze languit op bed liggen. Ze voelt weer van alles naar boven komen. Het geeft haar een neerslachtig gevoel. Ze ligt een tijd lang naar het plafond te staren, tot ze plotseling opschrikt van de telefoon die rinkelt. Het duurt een paar tellen voor ze weer op aarde is. Ze neemt op. Het is haar moeder. “Ik heb je al tig keer gebeld en je voicemail ingesproken, waarom bel je nooit ’ns terug?” “Niet aan toegekomen!”, antwoordt ze bits.

Haar moeder schrikt van de toon waarop ze spreekt. Dat is ze niet gewend van haar dochter. Ze besluit het maar te laten rusten en vraagt of ze er zin in heeft dat ze straks even langskomt om daarna samen lekker uit eten te gaan.

Zonder nadenken zegt Laura: “Ja, natuurlijk, leuk, gezellig ... eh ... Hoe laat kom je?”

“Zeg het maar.”

Plotseling denkt ze aan de puinhoop in haar woning, SHIT!

“Nou, ik moet nog wel het een en ander doen, dus eh ... Ik heb even wat tijd nodig, kun je rond een uur of vijf komen?”

“Ja, is goed, meid. Doe maar rustig aan, dan ga ik eerst wel even de stad in of zo. Je hebt zeker geen tijd om even samen te gaan?”

“Nou, nee, sorry ... Andere keer, als je ’t niet erg vindt?”

“Doen we, lieverd. Tot straks dan maar, hè?!”

“Tot straks, mam!”

Met een zucht komt ze overeind en zet het potje weer terug

in het kastje. Ze neemt een aspirine en kleedt zich aan. Haar lange haren kamt ze en bindt ze in een staart. Ze ziet in de spiegel dat haar ogen nog steeds opgezet zijn. Ze besluit om er eerst maar geen make-up op te doen. Ze trekt de deur van de slaapkamer achter zich dicht en stapt de huiskamer in. Met haar handen in de zij overziet ze de ravage in de huiskamer en de keuken. “Shit, shit, shit!”, kermt ze even hopeloos uit. Ze haalt eens diep adem en gaat aan de slag. Muziek, denkt ze. Met een leuk muziekje wil het vast beter. Ze gooit er een *Back to the 80's*-cd in en begint met opruimen, afwassen en schoonmaken. Ze vergeet even haar zorgen en wordt zelfs weer een beetje vrolijk van de muziek en het vooruitzicht dat ze heeft samen met haar moeder straks. “*You spin me right round baby, right round, like a record baby, right round, round, round ...*”, zingt ze uit volle borst mee met de formatie Dead or Alive. Het valt haar niet eens tegen om alles aan de kant te krijgen. Tegen vieren ziet alles er weer opgeruimd en netjes uit. Ze zou zich doodschamen als haar moeder was komen binnenvallen zoals het er eerst uitzag. Nu is alles weer fijn op orde. Toch wel een lekker gevoel. Moet ze vaker doen, ha! *Yeah, right!* Daar is ze toch altijd veel te lui en moe voor, of te neerslachtig. Maar nu heeft ze het toch maar even gedaan. Ze is stiekem een beetje trots op zichzelf. Ze zoekt in de koelkast naar een stuk komkommer. Gelukkig ligt er nog een klein stukje. Ze gaat nog even op de bank liggen, met twee plakken komkommer op haar oogleden, onderwijl genietend van de muziek op de achtergrond. Nu moet ze de tijd niet vergeten, maar ze dommelt toch per ongeluk in. Ze wordt wakker, gek genoeg, als de cd afgelopen is. “Oei, al kwart voor vijf geweest.” Snel gooit ze de warme geworden plakken komkommer in de prullenbak en ze loopt naar de slaapkamer, om haar een beetje te maskeren. Precies

als de deurbel gaat, heeft ze de laatste hand aan haarzelf gelegd. Ze kijkt even goedkeurend naar haar evenbeeld, dat gekleed is in donkerblauwe jeans en een witte tunica met korte mouwen en gehaakte inzetten, en ze mompelt: “Zo, dat ziet er toch best weer redelijk uit, al zeg ik het zelf!” Wederom voelt ze een beetje trots, vooral als ze nu naar zichzelf kijkt, en ze denkt aan hoe ze gister gesteld was en er vanmorgen uitzag. Ze put er weer een klein beetje moed uit. Niet te weten hoe lang dat zal duren, maar dat doet er nu even niet toe.

Laura’s moeder, Irene Kok, is zo’n 25 jaar ouder dan haar dochter en loopt tegen de 51. Ze is maar een paar centimeter kleiner dan Laura, maar een stuk zwaarder. Met haar dik 80 kilo is ze een volslanke vrouw. Het misstaat haar niet. Haar vlotte korte kapsel is donkerbruin geverfd met highlights, want ze heeft anders al aardig wat plukken grijs. Ze voelt zich te jong om al met grijze lokken door het leven te gaan en doet er dan ook zoveel mogelijk aan om er nog jong en vooral goed uit te zien. Ze ziet er altijd verzorgd, mooi opgemaakt en goed gekleed uit.

Irene hangt haar blazer in fuchsiakleur over de stoel. Ze draagt een wit shirt met korte mouwen met bloemetjesprint van allerlei kleuren waarin de kleur fuchsia ook weer terugkomt. Hieronder draagt ze een witte broek en witte sandaaltjes met *peeptoe* en hoge hak. Haar teennagels hebben dezelfde kleur als haar blazer.

Samen met haar moeder gaat Laura een fijne avond tegemoet. Een beetje afleiding zal haar goed doen. Even komt het onderwerp ter sprake, maar ze voelt meteen weer een soort druk in haar hoofd.

“Mam, zullen we het er even niet meer over hebben?”

“Oké, als je dat liever niet wilt. Maar mag ik je dan nog één ding vragen? Gaat het verder wel met je, meisje? Ik bedoel, nou ... Red je het allemaal nog wel een beetje?”

“Ja hoor”, klinkt Laura iets te opgewekt.

“Weet je ’t zeker?”

Ze knikt, maar ontwijkt de groene ogen van haar moeder. Ze bijt op haar kiezen, want ze voelt tranen opkomen. Maar ze wil niet huilen, niet nu! Ze wil het er nu niet meer over hebben. Ze vecht tegen haar opkomende tranen en het lukt haar om ze tegen te houden. O, als haar moeder nu maar niet doorgaat of haar vastpakt of zoiets, want dan kan ze het zeker niet meer tegenhouden. Even is het stil en ze voelt dat haar keel opgezet is van ingehouden emoties.

Gelukkig begint haar moeder weer te praten: “Had ik je al verteld dat ik volgende week een bootreisje ga maken met tante Annie?”

Godzijdank is het moment voorbij en heeft ze zich kunnen beheersen.

#

Haar moeder zou haar moeder niet zijn als ze toch niet aan haar dochter zou zien dat deze het moeilijk heeft. Ze herkent de trekken in haar gezicht, ze ziet het aan de manier hoe ze haar blik ontwijkt. Bovendien stralen haar ogen niet zoals anders, wanneer het wel goed met haar is. Maar het lijkt haar beter om het nu maar te laten rusten. Het is duidelijk dat haar dochter nu niet in de stemming, noch in staat is om erover te praten. Ze wil er later wel op terugkomen, want het doet haar zo’n pijn om Laura zo verscheurd van verdriet te zien. Het gaat haar door merg en been. Ze voelt zich soms zo machteloos. Ze wil er zo graag voor haar

kind zijn, maar hoe?! Misschien zegt ze juist wel allemaal verkeerde dingen, hoewel ze het allerbeste met haar voorheeft. Die smeerlap ook!

Laura was zo gek op hem geweest. Ze voelde zich goed en gelukkig in hun relatie. Wat hij haar aangedaan heeft, had óók Irene nooit achter hem gezocht. Hoewel ze hem nooit heel erg heeft gemogen. Ze vond dat hij altijd wat een té mooie babbel had. Soms kwam het op haar onoprecht over. Alsof hij iets te verbergen had en de dingen bedekte met mooie woorden. En ze vond hem zo vreselijk zelfingenomen. Maar ja, dat liet ze natuurlijk niet blijken. Laura had nou eenmaal haar keuze gemaakt en daar moest je je als ouder bij neerleggen. Ze walgde van hem, om wat hij haar kind aangedaan had. Hij had haar hart gebroken.

Mijn meisje, mijn lieve kleine meisje, peinst Irene. Ze was er zo mee aan geweest toen Laura zo overstuur was. Hoe kapot van verdriet als ze was, afschuwelijk! Het had ook háár hart gebroken. Ze voelde zich zo ontzettend machteloos. Zo had ze haar dochter nog nooit gezien. De altijd vrolijke, optimistische, vlotte, sterke, zelfverzekerde meid, was in één klap veranderd in een klein, onzeker, angstig, gebroken kind. En ze is als de dood dat hier geen verandering in zal komen. Ze bidt iedere avond, maar het lijkt wel of God niet naar haar luistert. Waarom heeft Hij dit dan toch ook toegelaten? Ziet Hij dan niet hoe het met haar gesteld is? Waarom doet Hij er dan niets aan?

Ze heeft er werkelijk alles voor over dat haar dochter hier weer sterk uit komt en het verdriet achter haar kan laten. Dat ze opnieuw gelukkig wordt.
O, God, geef haar toch de kracht om hier uit te komen!

Help haar, Here, want ik sta machteloos, ik kan niks doen!
Niks!

Ondanks dat ze vaak bidt, wordt ze soms toch weer overvallen door woede. Op Michael, en ja, soms is ze ook wel een klein beetje boos op God. Al weet ze diep vanbinnen dat dat laatste niet terecht is!

In gedachten gaat Irene terug naar een confrontatie met Laura, net nadat de relatie beëindigd was. Ze probeerde Laura voorzichtig het een en ander duidelijk te maken. "Lieve Laura, ik weet dat je dit liever niet zou willen horen, maar het is beter dat je nu weet hoe het zit en probeert hem los te laten. Als hij zo achter je rug om met dingen omgaat en onverschillig is in hoe jij je nu voelt, na wat hij gedaan heeft, ben je denk ik beter af zonder hem."

Laura werd laaiend. "Houd op, mam, praat niet zo over hem. We hebben het goed gehad samen en ... en misschien krijgt hij spijt en komt hij nog terug als 't wat bezonken is ..."

"Maar zou je dat dan nog willen?", vroeg Irene bezorgd.

Laura haalde haar schouders op. "Misschien ... Ik weet niet. Ik hou van hem en ik mis hem", zei ze met haar ogen vol tranen.

Haar moeder had haar arm om haar dochter heen geslagen. "Meisje, in jouw ogen lijkt het nu misschien of alles perfect was, maar dat is niet helemaal waar. Weet je dan niet meer dat als hij na een weekendje weg met zijn vrienden thuiskwam, hij nauwelijks aandacht voor je had en meteen weer met andere dingen bezig was? Bovendien: zou je hem ooit nog kunnen vertrouwen?"

Ze was abrupt onder de arm van haar moeder vandaan gekropen en ging staan.

"Ik wil er niet meer over praten, mam, houd alsjeblieft op!"

Ze was de huiskamer uit gelopen en had woest de deur achter zich dichtgeklapt.

#

Dat was toen. Laura wilde niets verkeerd over hem horen uit de mond van een ander. Dat kon ze niet verdragen. Nu lijkt het alsof het allemaal langzaam meer begint door te dringen, waarmee ook steeds meer het echte verdriet vat op haar begint te krijgen. En omdat het Irene op dit moment beter lijkt om haar nu niet verder aan de tand te voelen, praten ze verder over koetjes en kalfjes, hoewel beide vrouwen diep vanbinnen totaal ergens anders mee bezig zijn. Toch doet het Laura goed, even wat anders aan haar hoofd. Ze geniet zelfs van het lekkere eten. Meestal eet ze zonder iets te proeven, maar dit smaakt haar goed. Ze geniet van het moment. En ze heeft al haar andere gedachten even ver weggestopt. De brok in haar keel zakt gelukkig ook wat af. Haar moeder is goed voor haar. Ze beseft dat ook haar moeder verdriet heeft om haar. Daarom probeert ze haar ook een beetje te ontzien. Soms voelt ze een diep verlangen om alles bij haar uit te storten, maar ze wil haar moeder het liefst het verdriet besparen.

Gelukkig kan ze veel bij Mirjam kwijt, al wil ze die ook liever niet lastigvallen. Toch is een vriendin weer anders dan een moeder. Daar zijn vriendinnen voor. Er *zijn* in slechte tijden, en ook in goede tijden natuurlijk. Maar ja, dat laatste is meestal makkelijker. In slechte tijden leer je pas je echte vrienden kennen. Dat is een algemeen bekend gegeven, maar dit is toch eigenlijk de eerste keer dat ze de dat lijfelijk ondervindt. Ze is er namelijk óók achter gekomen wie er

géén echte vrienden zijn. En dat doet bijna net zoveel pijn als al het andere.

Na het eten nodigt Laura haar moeder uit om nog even mee te gaan naar haar flatje. Dat wil Irene natuurlijk wel.

“Misschien heb ik ergens nog wel een leuke dvd liggen of zo”, zegt Laura.

Ze wil haar moeder wijn aanbieden, maar bedenkt zich ineens dat er niet veel meer over is. Irene neemt wel genoeg met een appelsapje, gelukkig. “Sorry, ik had vandaag eigenlijk boodschappen moeten doen, maar ik ben er niet aan toegekomen, dus ik heb verder ook niet zoveel in huis”, zegt ze, terwijl ze een beetje rood kleurt. Ze baalt. Waarom heeft ze daar niet aan gedacht. “Volgens mij heb ik niet eens wat te eten meer voor morgen ... SUFFERD”, scheldt ze op haarzelf.

Irene stelt haar dochter gerust en zegt: “Ik hoef ook echt niets meer. Ik kan wel rollen, zo vol zit ik nog, dus maak je niet druk.” Hier neemt ze dan ook maar genoeg mee. Er is bovendien toch niets meer aan te doen.

Een paar dagen verstrijken en ze kan haar hoofd redelijk boven water houden. Ze heeft zich stellig voorgenomen om het niet weer zo ver te laten komen als laatst. Op die manier zal er nooit eens vooruitgang komen. Maar ja, alles nog makkelijker voorgenomen dan gedaan, uiteraard. *But so far, so good!* Vanmiddag heeft ze vrij van haar werk en ze heeft afgesproken met Mirjam. Daar kijkt ze erg naar uit. Bij Mirjam voelt ze zich goed, ze kan zo ontzettend zichzelf zijn bij haar vriendin. En als ze al eens probeert te verbergen hoe ze is, dan prikt Mirjam er eigenlijk altijd wel doorheen. Ze heeft ontzettend veel steun aan haar. Godzijdank heeft Mirjam veel ge-